مطالعات تاریخ و تمدن ایران و اسلام

دوره ۴، شماره ۳، پاییز ۱۳۹۸

صفحات ۱۵- ۱۱

Online ISSN: ۲۴۷۶- ۶۸۵۲

Print ISSN: ۲۵۳۸-۶۳۱X

www.irijournals.com

بررسی تاریخی مسجد مهرآباد بناب

صابر فرج زاده

دانشجوی کارشناسی دانشگاه فرهنگیان شهید مدرس سنندج، کردستان، ایران

چکیده

در آغاز اسلام از مساجد، افزون بر عبادت، مرکزی به‌عنوان اداره حکومت نیز استفاده می‌شده است. بعدها وقتی دارالحکومه و مدارس ساخته شدند، مسجد به عبادت اختصاص داده شد؛ مقاله حاضر هم به بررسی و مطالعه معماری و تزئینات به‌کاررفته در مسجد جامع مهرآباد، شهرستان بناب، واقع در آذربایجان شرقی پرداخته، ورودی این مسجد از ضلع شرقی بوده و در بدو ورود به صحن مسجد در پیشانی دیوار ضلع شمالی، لوحی از مرمر به تاریخ ۹۵۱ هجری قمری به چشم می‌خورد که بنای مسجد را به قرن دهم و زمان حکومت شاه‌طهماسب اول می‌رساند. از ویژگی‌های بنا قرارگرفتن آن بر روی سکویی به بلندی بیش از ۱/ ۵ متر و وجود مناره‌ای به ارتفاع ۱۴ متر می‌باشد. طرح عمومی مسجد که از مکتب اصفهانی مایه گرفته، تالار ستون‌دار و چهارگوش آن، اماکن باشکوه دوران هخامنشی را در اذهان تداعی می‌کند. درواقع گرایش به حفظ سنت‌های دیرین در این دوره از تاریخ ایران یکی از مبانی بازگشت به اصل مبدأ و احیای یادگارهای کهن است. نتایج تحقیق هم حاکی از آن است که در ساخت مسجد مهرآباد اغلب از چوب استفاده شده و بیشتر تزئینات مسجد نیز بر روی چوب انجام گرفته است.

واژه‌های کلیدی: بناب، مسجد مهرآباد، تزئینات، تالار چهارگوش، چوب

مطالعات تاریخ و تمدن ایران و اسلام

دوره ۴، شماره ۳، پاییز ۱۳۹۸، صفحات ۱۵- ۱۱